

TØNDER SPILDEVAND A/S
Håndværkervej 4
6261 Bredebro

**Myndighed II -
Teknik og Miljø**

Tlf. +45 74 92 92 80
E-mail lisc@toender.dk

Sagsnr.:
09.40.20-P19-11-25
KS: Psl

14. april 2025

Afgørelse om ingen krav om miljøvurdering ved etablering af rørbassin samt rørlægning af grøft

Afgørelse

Projektet vedrører realisering af tillæg 8 til Spildevandsplan 2018-2027 og omfatter etablering af to rørbassiner samt rørlægning af udløbsgrøft.

På baggrund af en screening af projektet i henhold til kriterierne i lovens bilag 6, har Tønder Kommune vurderet, at projektet ikke forventes at påvirke miljøet væsentligt, hvorved der ikke vil være pligt til miljøvurdering og tilladelse før projektet kan realiseres.

Afgørelsen meddeles efter §21, stk. 1 i Miljøvurderingsloven¹.

Vurderingen er gennemført med udgangspunkt i bygherres oplysninger, samt på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på vurderingstidspunktet. Redegørelse herfor ses af de efterfølgende sider.

Baggrund

Tønder kommune har 27. januar 2025 modtaget ansøgning fra NIRAS på vegne af bygherre Tønder Spildevand A/S, af et projekt omhandlende etablering af to rørbassiner ved Øster Højt renseanlæg, samt rørlægning af en udløbsgrøft. Ligeledes rummer afgørelsen en lovliggørende screening af selve renseanlægget.

¹ Miljøvurderingsloven, LBK nr 4 af 03/01/2023: [Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(VVM\)](#)

Projektet er omfattet af Miljøvurderingslovens bilag 2 i forhold til punkterne:

- 10 f) Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb
- 10 g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)
- 10 m) Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1
- 11 c) Rensningsanlæg (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)

Projektet er screenet for vurdering af, om det på grund af dens art, dimensionering eller placering, kan antages at få væsentlig påvirkning på miljøet.

Beskrivelse af projektet

Formålet med projektet er, at reducere antal overløb fra Øster Højst Renseanlæg. Plangrundlaget er vedtaget 27. juni 2024 i Tillæg 8 til Tønder Kommunes Spildevandsplan 2018-2027.

På baggrund af en rapport udarbejdet af Envidan, skal der derfor etableres 2 stk. Ø1200mm rørbassiner ved siden af den eksisterende ledning der løber fra overløbsbygværk AB3600 til renseanlægget.

Derudover vil Tønder Forsyning gerne rørlægge grøften, hvor udløbet sker til. Dette for at sikre mod mulige fremtidige uhygiejniske forhold.

Figur 1 Øst-vest markering viser placering af de to rørbassiner. Nordvestgående viser grøften der ønskes rørlagt.

Projektets karakteristika

Projektet berører matriklerne 14, 289, 316 samt 389 Ø. Højst Ejerlav, Højst. Anlægsperioden er forventet i maj til september 2025.

Projektet omhandler etablering af to nedgravede rørbassiner, der vil fungerer som overløbsmagasiner og modtage spildevand fra det eksisterende fælles-kloakerede område i Øster Højst i forbindelse med overløbshændelser.

I tilknytning til overløbsbygværk AB3600 etableres to rørbassiner Ø1200mm ved siden af den eksisterende ledning, der løber til renseanlægget i Øster Højst. I forbindelse med etableringen, forventes behov for en midlertidig grundvandssænkning på op til 3,7 meter under terræn.

Ligeledes indeholder projektet en rørlægning af afløbsgrøften der leder overløb til Arnå.

Med projektet sker der ikke ændringer i det tilknyttede opland.

Ved realisering af projektet bliver befæstelsesgraden bibeholdt som nuværende, idet der er tale om nedgravede rørbassiner. Ligeledes kommer der ikke til at være øgede befæstede arealer ved rørlægning af grøften.

Øster Højst renseanlæg er idriftsat midt 1970'erne og har siden udledt rensset spildevand til samme og nuværende recipient. Anlægget er i sin nuværende form et MBK²-anlæg med en godkendt kapacitet på 750 PE. Med projektet vil der ikke ske ændringer i oplandet til renseanlægget. Oplandet er hovedsageligt fælleskloakeret, med en mindre del separatkloakeret opland.

Projektets placering

Projektet er placeret umiddelbar nord for Øster Højst by ca. 65 meter fra det beskyttede vandløb Arnå.

Den berørte strækning er DK Vandområderne rib_4.1.03048 og rib_4.1.0347.

Nærmeste Natura 2000 område er N99 – Kongens Mose og Draved Skov, som ligger ca. 3 km mod nordvest. Ca. 2,5 km nedstrøms overløbets udløb, er Arnå omfattet af Natura 2000 område N89 – Vadehavet i form af Habitatområde H90 – Vidå med tilløb, Rudbøl sø og Magisterkogen.

Rørbassinerne nedgraves i landbrugsjord der ligger i vedvarende græs. Den nordlige del er registreret som beskyttet eng efter naturbeskyttelseslovens § 3, men området hvor rørbassinerne ønskes nedgravet, lever ikke op til at være beskyttet eng.

Området er ikke omfattet af øvrige bindinger eller særlige hensyn.

Grøften der ønskes rørlagt, løber gennem den beskyttede eng, men er i sig selv ikke udpeget som beskyttet. Rørlægning vil derfor kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 ift. den beskyttede eng. Grøften har udløb i Arnå (DK Vandområderne rib_4.1.03048) hvilket også vil være tilfældet efter rørlægning.

Idet rørbassiner og rørlægning af grøften vil være i lukkede rørsystemer, vil der ikke være påvirkning af undergrund eller grundvand.

Arter på Habitatdirektivets bilag II og IV

Der er ikke registreret forekomst af bilag IV arter i projektområdet, eller i en afstand af 2 km fra området, heller ikke arter fra udpegningsgrundlaget for H90 (bilag II).

Vandområde

Udledningspunktet for hhv. overløbsbygværket og renseanlægget ændres ikke, i forbindelse med projektet. Begge udleder til Arnå. Udløbet for overløbet sker til vandområdet med DK

² Mekanisk, biologisk og kemisk rensning

vandområde ID rib_4.1.03048, mens udløbet fra renseanlægget sker til vandområdet med DK vandområde ID rib_4.1.03047.

Hele strækningen er målsat til samlet god økologisk tilstand. Tilstanden på hele strækningen er bedømt til samlet dårlig økologisk tilstand, grundet kvalitetselementet fisk. Miljøkvalitetskravet er overskredet for zink, som er blandt de nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer. Vandløbets kemiske tilstand er i vurderet til god³.

Vurdering af den potentielle miljøpåvirkning

Kriterierne for vurdering af, om et projekt kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet (jf. bilag 6 i Miljøvurderingsloven) foreskriver, at projektets forventede væsentlige indvirke på miljøet skal ses i relation til kriterierne under projektets karakteristika og placering, samt under hensyn til projektets indvirkning på de nævnte faktorer i Miljøvurderingslovens § 20 stk. 4.

Påvirkning af befolkning

Etablering af rørbassiner og rørlægning af grøften vil ikke påvirke beboere i Øster Højst by. Der kan være støj ifm. gravearbejdet men det vil være i en begrænset periode.

Da grøften, hvortil selve overløbet sker, ikke fører andet vand end de mængder der kommer ved overløb, vil en rørlægning af grøften medføre, at de uhygiejniske forhold i grøften, som kan opstå i tørre perioder uden vandtilførsel, forsvinder.

Påvirkning af bilag IV

En af disse faktorer (stk. 2) er den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper, der er beskyttet i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter⁴ (Habitatdirektivet).

Odder er opført på Habitatdirektivets bilag IV dvs. dyre- og plantearter af fællesskabsbetydning, der kræver streng beskyttelse. De må derved ikke indfanges eller slås ihjel og der er forbud mod at forstyrre, forringe eller ødelægge yngle- og rasteområder jf. direktivets artikel 12.

Odderen har tilknytning til vandløb, hvorved den ikke kan udelukkes at være til stede i den berørte del af Arnå, om end den ikke er registreret. Med projektet vil der ske færre overløb, dermed også lavere vand- og stofmængder end i nuværende situation. Da sparerbassiner (i form af rørbassiner) markant nedsætter belastningen på primær recipienten, vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning på arten. Der vil være en begrænset grad af forstyrrelser i

³ MiljøGIS for høring af genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027

⁴ EU's naturbeskyttelsesdirektiver; Habitatdirektivet; [Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter](#)

anlægsperioden, men idet odder er nataktiv og det drejer sig om en begrænset periode, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af individer eller bestanden.

Påvirkning af vandområde

Rørbassinerne reducerer hyppigheden af overløb fra anlægget og dermed reduceres udledning til grøften der ønskes rørlagt ligeledes.

De seneste 5 år har der gennemsnitlig været 54,6 overløb, svarende til ca. 10.580 m³/år. Ved realisering af projektet er antal overløb beregnet til <5 overløb/år hvilket svarer til <1.400 m³/år⁵.

Rørlægning af grøften der leder overløb til Arnå, vil medføre at udledningen går fra et åbent løb til et lukket. Grøften er i perioder tørlagt, da der ikke er tilløb dertil fra andet end overløbsbygværket. Da der er tale om opspædet spildevand, opstår der til tider uhygiejniske forhold. Ved en åben grøft kan der ske en tilbageholdelse af evt. udvasket materiale, der ikke fanges af riste i overløbsbygværket. Det sker ikke i samme omfang ved en rørlægning, men sammenholdt med den reducerede udledning ved etablering af rørbassinerne, vil den samlede belastningen være mindre end i den nuværende tilstand. Efter spildevandsbekendtgørelsens § 37 skal uhygiejniske forhold forebygges og det er kun undtagelsesvis, at overløb leder til åbne grøfter af selv samme årsag. Der er desuden, ca. 80 meter nedstrøms, et eksisterende rørlagt regnvandsudløb til samme recipient. Dette regnvandsudløb, leder vand fra et mindre separatkloakeret område.

Grundvandssænkning

Der er et forventeligt behov for grundvandssænkning på op til 3,7 m under terræn i anlægsperioden. Grundvandssænkningen vil være midlertidig og det grundvand, der pumpes op vil blive nedsivet i umiddelbar nærhed. En evt. påvirkning af omgivelserne vil dermed være reversibel. Hvis det ikke er muligt at nedsive, vil vandet blive udledt til nærmeste vandløb under overholdelse af den hydrauliske kapacitet i vandløbet. Det vurderes dermed at grundvandsænkningen ikke vil medføre en væsentlig miljøpåvirkning af omgivelserne

Samlet vurdering og konklusion

Etablering af rørbassinerne vil medføre færre og mindre udledninger til Arnå ifm. overløb fra oplandet til Øster Højst renseanlæg og dermed en reduceret stofpåvirkning af vandområdet. Ligeledes vil rørlægning af udløbsgrøften sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold henover engen. Projektets realisering vurderes derfor ikke at medføre en negativ påvirkning af vandområdet.

⁵ Moddeleret normalårsberegning efter hydraulisk model, med nedbørsdata fra SVK-målestation på Tønder Centralrenseanlæg.

På den baggrund og med grundlag i projektets placering, art og dimensioner forventes der derfor ikke at være væsentlig indvirkning på miljøet ved realiseringen af det samlede projekt.

Høring

Tønder Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af afgørelsen, udpeget og hørt berørte parter og myndigheder jf. Miljøvurderingslovens §35, stk. 1, nr. 1.

Berørte parter der vurderes at have væsentlig individuel interesse i sagens udfald:

- Lodsejer Peter Bundgaard

Der er vurderet partsstatus eftersom Peter Bundgaard ejer matrikel 14 og 289 Ø. Højst, Højst.

Herudover er ansøger (og dennes rådgiver) blevet hørt.

Anden lovgivning

Tønder Kommune gør opmærksom på, at der med afgørelsen om, at der er krav om miljøvurdering og tilladelse efter Miljøvurderingsloven, ikke er taget stilling til evt. andre nødvendige tilladelser, som f.eks. tilladelse efter vandløbsloven, planloven Miljøbeskyttelsesloven og naturbeskyttelsesloven.

Forebyggelse af interessekonflikter

En myndighed der er bygherre på et projekt, må ikke behandle en ansøgning eller træffe afgørelse herom jf. Miljøvurderingslovens §40 stk. 3.

Da bygherre og ansøger er virksomheden Tønder Spildevand og Tønder Kommune er myndighed, er der en naturlig adskillelse i denne henseende ved de forskelligrettede interesser. Dette sikre en objektiv behandling af ansøgningen og afgørelsen herom.

Offentliggørelse

Afgørelsen om VVM-pligt er meddelt og offentliggjort på Tønder Kommunes hjemmeside den 15. april 2025.

Screeningsafgørelsen er alene en afgørelse af, at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og deraf udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport, inden kommunen kan træffe de øvrige fornødne afgørelser i sagen.

Klagevejledning er vedlagt som bilag 1. Klagefristen er **4 uger** efter den er meddelt.

Orientering er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening – Formand Tønder-afdeling
Danmarks Naturfredningsforening – lokal
Danmarks Fiskeriforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Danmarks sportsfiskerforbund - decentralt
Ferskvandsfiskeriforeningen
Friluftsrådet
Friluftsrådet - lokal
Styrelsen for Patientsikkerhed - Embedslægen

Venlig hilsen

Lisbeth S. Johannsen

Miljømedarbejder

Myndighed II - Teknik og Miljø
Tønder Kommune
Wegners Plads 2
6270 Tønder
toender.dk

Klagevejledning

Afgørelser efter § 21 stk. 1 i Miljøvurderingsloven kan påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Klagen skal sendes digitalt via klageportalen på [Nævnenes Hus - Miljø- og Fødevareklagenævnet](#). Der logges ind med den digitale selvbetjeningsløsning, typisk med Mit-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privat og kr. 1800 som virksomhed og organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest **4 uger** fra den er meddelt.

Afgørelsen er meddelt 15. april 2025

Klageberettiget er enhver med retlig interesse i sagens udfald, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der har til formål at beskytte natur og miljø, eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelse og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt ved domstolene inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort. Hvis afgørelsen er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, vil fristen for at anlægge sag dog være 6 måneder efter klagenævnets afgørelse foreligger.